

Emilie Secher 1891 - 1976

Foto från omkring 1946

Skolhemmets mångåriga föreståndarinna Emilie Secher var född på Hovgården i Hovs församling i Östergötland den 25 oktober 1891. Båda hennes föräldrar var från Danmark och fadern blev svensk medborgare 1889.

Emilie föddes som sjätte barnet i familjen och efter henne föddes ytterligare några syskon. Hennes namn var Emilie Kirketerp och det senare namnet kunde uppenbarligen ges till både pojkar och flickor.

Det framgår av utdrag ur Raus församlingsbok att Emilie Secher flyttade från Hov till skolhemmet 1918 och var då 27 år gammal.

Uppgifter om Emilie Secher från in- och utflyttningsböckerna för Hov församling har inte gått att finna. Däremot finns några uppgifter om hennes syskon:

Bokhållare Theodor Kirketerp Secher, född 1881, flyttade till Slaka 17/10 1905.

Ingenjör Halfdan Secher, född 1882, flyttade till Adolf Fredriks församling i Stockholm den 24/3 1911. Han kom tillbaka från Helsingborg 25/7 1916. Han kom sedan tillbaka från Köpenhamn i Danmark 29/11 1918.

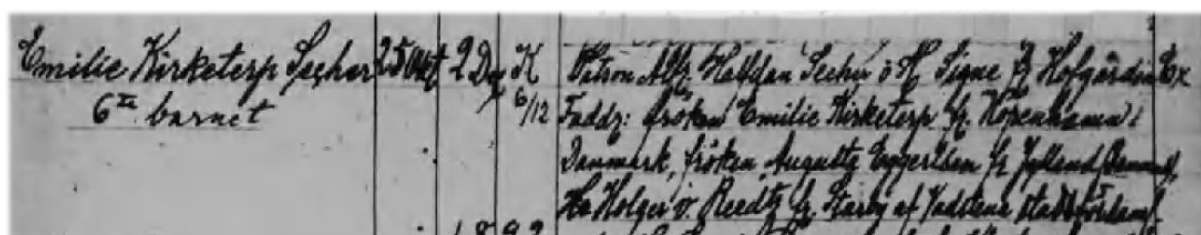
Margareta Elisabet Secher, född 1886, flyttade till Helsingborg 23/10 1914 och kom tillbaka till Hovgården 31/1 1916 och kallas då översköterska.

Signe Maria von Bergen, född Secher 1888, gifte sig med John Albert von Bergen (en bror till Malin von Bergen, som senare blev husmor på skolhemmet) och flyttade till Elleholm i Blekinge 18/8 1911.

Lantbrukseleven Jörgen Mörk Kirketerp Secher, född 1895, flyttade till Brunnby i Malmöhus län den 23/10 1914. Som assistent flyttade han tillbaka från St. Pauli i Malmö 2/6 1917.

Edel Dorothea Secher, född 1893, flyttade tillbaka till Hovgården från Linköping den 22/5 1917.

Födelsenotis ur Hov församlings dop-och födelsebok för 1891

Föräldrarna var patron Alfred Halfdan Secher och hustru Signe på Hovgården.
En fadder var fröken Emilie Kirketerp från Köpenhamn i Danmark och en annan fadder kom från Jylland.

Husförhörlängden för Hovgården 1891 – 1895 med familjen Secher och en del av tjänstefolket.

Hovgården									
Personernas namn.		Födelse	Åldern	Aktenskap	Höfölyttad	Höfölyttad	Höfölyttad	Höfölyttad	Höfölyttad
stäm.	em.								
stäm.	em.	stäm.	em.	stäm.	em.	stäm.	em.	stäm.	em.
stäm.	em.	stäm.	em.	stäm.	em.	stäm.	em.	stäm.	em.
1.	9. Alfred Halfdan Secher	53. 6. 7. 1838	53	1891	1891	1891	1891	1891	1891
2.	10. Signe Marie Kirketerp	54. 3. 10. 1837	54	1891	1891	1891	1891	1891	1891
3.	11. Fredrik Kirketerp	51. 1. 1. 1840	51	1891	1891	1891	1891	1891	1891
4.	12. Halfdan S.	32. 8. 12	32	1891	1891	1891	1891	1891	1891
5.	13. Ole Johansen Secher	34. 10. 10	34	1891	1891	1891	1891	1891	1891
6.	14. Margareta Elisabet S.	36. 2. 27	36	1891	1891	1891	1891	1891	1891
7.	15. Signe Marie S.	38. 8. 28	38	1891	1891	1891	1891	1891	1891
8.	16. Emilie Kirketerp Secher	31. 10. 25	31	1891	1891	1891	1891	1891	1891
9.	17. Edla Jonstina Secher	33. 3. 23	33	1891	1891	1891	1891	1891	1891
10.	18. Olga Sofia Secher	35. 7. 7	35	1891	1891	1891	1891	1891	1891
11.	19. Olga Sofia Secher	37. 1. 15	37	1891	1891	1891	1891	1891	1891
12.	20. P. Haldor Secher	60. 10. 7	60	1891	1891	1891	1891	1891	1891
13.	21. Ellen Johanna Secher	72. 1. 10	72	1891	1891	1891	1891	1891	1891
14.	22. Matilda Karolina Secher	66. 7. 15	66	1891	1891	1891	1891	1891	1891
15.	23. Kristina Karolina Secher	71. 3. 4	71	1891	1891	1891	1891	1891	1891
16.	24. Maria Anna Johansson	71. 11. 17	71	1891	1891	1891	1891	1891	1891
17.	25. Kristina Maria Johansson	75. 9. 5	75	1891	1891	1891	1891	1891	1891
18.	26. Anna Gustafsa Maria Secher	69. 7. 2	69	1891	1891	1891	1891	1891	1891
19.	27. Maria Paulina Secher	74. 1. 15	74	1891	1891	1891	1891	1891	1891
20.	28. Selma Kristina Secher	78. 1. 11	78	1891	1891	1891	1891	1891	1891
21.	29. Selma Kristina Secher	77. 1. 11	77	1891	1891	1891	1891	1891	1891

En beskrivning av Emilie Sechers uppväxtmiljö finns i boken om Hov i Östergötland från 1943.
Uppsatsen om Hovgården 1878 – 1918 är skriven av den äldste brodern Theodor Secher.
Året 1918 lämnade familjen Secher Hovgården då fadern Alfred frånträdde arrendet efter 40 år och bosatte sig med hustrun Signe i Jönköping. Signe Secher avled 1926 och Alfred Secher avled 1932.
År 1918 tillträdde Emilie Secher befattningen som föreståndarinna för det nyinrättade Vanförestaltens skolhem i Raus församling utanför Helsingborg.

Ett lands historia är i många avseenden dess gårdars genom tiderna, stora eller små, i all synnerhet sedan dessa tagit fastare form med utstakade gränser och råmärken, och genom bebyggarnas äganderätt till desamma, betecknade som gods, gårdar, lägenheter och under senare tider egna hem, och i storlek beräknade i mantal, tunnland eller hektar. I forna tider utgjorde godsen den dominerande indelningen av jorden, och de flesta mindre bruksdelarna voro i stor utsträckning underordnade godsen med vissa skyldigheter till dessa i form av skatter eller prestanda på annat sätt. Utvecklingen har dock så småningom frigjort de mindre gårdarna från de större och skapat fria och oberoende bruksdelar under en självägande bondeklass som släktled efter släktled bevarat det fundamentala och bärande för uppbyggandet av vårt land, sådant det i våra tider ter sig för våra ögon, och skall gå i arv till kommande generationer.

Dock ha vi ännu kvar fideikommiss och gods i stor omfattning i vårt land, vilka genom sina kloka och dugliga innehavare bevarats som enheter genom århundradena i obeskuret skick. Och en stor del av dessa innehavare ha genom samlade resurser och erfarenheter, genom framsynt skicklighet och levande intresse för sitt yrke i stor utsträckning utgjort förebilder och blivit initiativtagare till den utveckling, som vårt jordbruk genomgått i synnerhet under 1800- och 1900-talen.

Ett sådant gods utgjorde *Hovgården* i Hovs socken i Östergötland invid sjön Tåkern. Denna egendom, vars historia förtonar sig långt till-

baka i medeltiden, inköptes 1836 av fabrikör John Swartz från Norrköping och övergick efter hans död 1853 till sonen Johan Gustav Swartz, som med förutseende och energi drev upp egendomen till en av de förnämsta inom länet och genom sina många uppfinningar och initiativ inlade stora förtjänster till jordbrukets fromma icke blott för gården utan för hela vårt land. Swartz sålde emellertid Hovgården 1878 till danske undersåten och fideikommissarien Niels Juel von Reedtz för c:a en halv million, och därmed gick egendomen en lysande period till mötes med omdaning och en uppdriven utveckling under 40 år, varunder gården allt mera framstod som ett mönsterjordbruk inom länet. Hovgården ägde också alldeles särskilda förutsättningar för att bliva en framstående och produktiv egendom. Den mullblandade lerjorden, i stor utsträckning vilande på kalkbotten, hade vid lämplig behandling också möjlighet att lämna rika skördar. Gårdens ägofigur är sammanhängande och därför arbetsbesparande, vilket har stor betydelse särskilt i våra dagar.

Ursprungligen gick sjön Tåkern långt upp på det nuvarande Hovgården, men vid en på 1840-talet företagen sänkning och reglering av sjöns avlopp sänktes vattennivån, varvid stora delar förut vattensjuk mark torrlades, och på c:a 200 tld av gamla sjöbotten planterade Swartz på sin tid gran- och björkskog till stort framtida värde för den förut skogslösa egendomen. Till Hovgården hörde visserligen vid köpet 1878 även en skogsgård på Omberg, som hette Swartzvald, men denna såldes sedermera under 1880-talet till staten för c:a 70.000 kr.

Då v. Reedtz övertog Hovgården, utgjordes denna av omkring 560 har åker under ett rättarlag, vilket var ett alltför tungt brukningssätt. Detta insåg också genast den nye ägaren, varför han omedelbart företog en uppdelning av egendomen i trenne brukningsdelar med var sina ekonomibyggnader. Och därför påbörjades ett intensivt arbete med uppförandet av boningshus, ladugårdar och logar samt mejeri på de brukningsdelar, som skulle utbrytas ur det stora komplexet. Och på så sätt kom under åren 1878—1880 de tre gårdarna Hovgården med 225 har, Palsgård med 225 har och Ringstholm med 110 har till stånd.

Avskilt från dessa brukningsdelar fanns dessutom utefter sjön Tåkerns stränder och framför huvudgården Hovgården det förutnämnda av Swartz planterade skogspartiet, bestående av omkring 100 har, vilket förvaltades och vårdades under ägarens personliga uppsikt. Själva sjöstranden, som var c:a två km. lång, utgjorde ett förträffligt bete under somrarna för gårdarnas ungdjursbesättningar, vilka man ofta kunde få se vada långt ut i den grunda sjön bland vassbunkarna.

På Palsgård fanns ett kalkstensbrott, ur vilket allt byggnadsmaterial till de nyuppförda ekonomihusen brutits, varför dessa också äro uppförda på ett mycket solitt sätt. På Hovgården byggdes 1881 en arrendatorsbostad, då ägaren själv bosatte sig i det gamla Corps de logiet (ehuru Ringstholm, som han behöll under eget bruk, låg ett par tre kilometer därifrån).

Då godsägare v. Reedtz köpte Hovgården för att bosätta sig där, hade han med sig två unga danska män som medhjälpare vid den stora uppgift som nu förelåg. Dessa voro herrarna Fritz Söltoft och Alfred Secher, båda från Jylland i Danmark. När nu de tre gårdarna tagit form och bildat självständiga brukningsdelar, erbjöd v. Reedtz sina medhjälpare att arrendera var sin gård, och sålunda kom det sig att herr Söltoft övertog Palsgård och herr Secher Hovgården på arrende under 8 år, och själv behöll v. Reedtz Ringstholm och dessutom skogen under eget bruk.

Eftersom allt nu var organiserat enligt ovanstående plan vidtogs ett intensivt reformarbete för att driva upp jordens avkastning efter danska fordringar. Sålunda utfördes först och främst täckdikning av alla gårdarna efter uppgjord plan av länets lantbruksingenjör, ett arbete som tog många års verksamhet i anspråk och kostade mycket pengar. Folkets löner förbättrades efter danskt mönster och arbetarbostäderna renoverades efter den tidens fordringar och på så sätt skapades också förutsättningar för den fasta arbetarstam, som under många år blev bofast vid gårdarna som gamla trotjänare, vilka vid flera tillfällen belönades med Patriotiska sällskapets medalj för långvarig och trogen tjänst. Många gånger var det dock ej så lätt att genomföra de nya och moderna arbetsmoder som de danska husbönderna förde med sig från sitt hemland, och språket lade också ofta hinder i vägen för ett helt friktionsfritt samarbete.

1886 uppfördes en ny modern ladugård på Hovgården av kalksten, tagen dels från Palsgård och dels från Borghamn med långa och besvärliga transporter.

Det sjöd av liv och arbete på alla områden med dessa energiska danska jordbrukare som initiativtagare och ledare för att skapa nytt och sätta var sina arrendegårdar i värdigt skick. Allt skedde planmässigt och med beräkning att skapa mönstergårdar för orten, vars befolkning med nyfikenhet och kritik följde med vad dessa utlänningar företogo sig.

Hovgårdens arrendebostad samt Palsgård och Ringstholm lågo till en början mitt ute på åkrarna på respektive gårdar, utan någon som

helst plantering omkring, och därför blev det också en av de första uppgifterna, sedan husen voro byggda, att anlägga frukt- och köksträdgårdar som skydd och prydnad omkring bostäderna. Och med danskarnas stora erfarenhet på detta område blevo anläggningarna med tiden verkliga idyller till både trevnad och nytta för sina innehavare. På Palsgård hade dessutom byggts ett mejeri efter modernt danskt mönster, varest herr Söltoft tog emot mjölken från alla gårdarna och tillverkade ost och smör. Dessutom bedrev han en omfattande svinuppfödning därstädes.

1870-talet hade varit goda år efter det tysk-franska kriget, men så kom bakslaget på 1880-talet, då alla priser på mjölk och spannmål sjönko katastrofalt, vilket förhållande på den tiden ej reglerades med några statsingripanden med stöd åt jordbruket. Det fanns tider, då mjölken betalades med 4 à 5 öre pr liter, spädkalven betingade ungefär 4 kr. pr styck och rågen sjönk till 6 kr. tunnan. Det var ej lätt att få debet och kredit att balansera och att komma ut med arrendeavgifterna, som redan på den tiden stodo i 20 kr. pr tld, med halva avgiften i en fast summa och andra hälften efter markagång på kornet enligt danskt mönster. Först i början av 1890-talet började prisläget på lantbruksprodukterna så småningom att bättra sig och tiderna ljusnade allt mer och mer under åren som följde. Naturligtvis blevo arbetspriserna också lidande under åttiotalets nedgångsperiod och en statarelön bestod förutom varor in natura av c:a 120 kr. pr år, och vid uppgörelserna för ett kommande år blev det ofta mycket förhandlande, när det gällde en begärd löneförhöjning av 1 kr. i månaden, ett förhållande som man nu har svårt sätta sig in i, då penningvärdena äro så helt förändrade. Och arbetstiderna, huru olika voro de icke mot nutida 8-timmarsdag med semestrar m. fl. förmåner. Då börjades arbetet för dagen kl. 5 i stallet med rykt, varefter det ringdes ut kl. 6, och sedan pågick arbetet till kl. 8 på kvällen, avbrutet med en kafferast på för- och eftermiddagen och middagsrast på 2 timmar om somrarna. Och i skörden, då allt skulle bärgas med de primitiva redskap, som stodo till förfogande, måste även hustrur och barn deltaga den långa dagen ute på åkrar och i logar, så inte blev det mycken tid över för det egna arbetet i hemmet under sådana förhållanden. Det är med glädje man har fått bevittna en ändring av dessa villkor och den fenomenala utveckling, som inträtt på detta område från 1878 till 1918, vilken tidrymd denna skildring omfattar. Det enorma framåtskridandet på det maskintekniska området har ju också i hög grad bidragit till att förbättra förhållandena. Då man t. ex. på 80-talet skulle skörda rågen och kornet, som ju voro de vikti-

gaste sädesslagen på den tiden (vete odlades endast till husbehov), fanns det inga självbindare eller självavläggare till hjälp, men däremot kunde man få se ett ett 20—30-tal karlar med liar och med samma antal kvinnor som neksamlare draga fram över fältet det ena slaget efter det andra. Det var dryga dagsverken, och dessutom tog man inte sällan under vanskliga år litet övertid till hjälp för att hinna bärga den rika skörden. Men trots allt detta var förhållandet i allmänhet gott mellan husbonde och tjänare och ombyte på folk var ej större då än nu.

Man kan förvåna sig över att det kunde uppfostras friska och dugande människor i dessa fattiga hem under så primitiva förhållanden. Barnaskaran var ofta stor och de materiella tillgångarna i hemmet små, och ändå var det i regeln präktiga personer som utgick från dessa familjer. Heder åt i synnerhet dessa mödrar, som förstodo att hålla ihop det hela och ej uttröttades under denna ofta övermänskliga börda, som var lagd på deras axlar.

Godsägare v. Reedtz var klen till hälsan och måste ofta vistas långa tider i södern för att återvinna sina krafter. Han utträttade mycket under de få år han fick lov att verka på sin nya egendom, som han snart lärde älska och hålla av. Men redan 1886 rycktes han bort av sin tärande sjukdom och begrovs på sitt gamla gods Palsgård på Jylland i Danmark.

Det blev stora förändringar som nu inträdde, och det glada, otvungna umgänge som alltid rått mellan honom och hans arrendatorer var nu ett minne blott. Hans änka, fru Anna v. Reedtz, född Qvist, behöll dock Hovgården i ännu 32 år och skötte denna stora rörelse, som nu lagts på henne, med klokhet och skicklighet, under skiftande förhållanden. Som kvinna var det ej alltid så lätt för henne att stå ensam med det stora ansvaret, och för att hävda sig själv isolerade hon sig kanske många gånger mer än nödvändigt från sin omgivning och levde med åren allt mer och mer tillbakadraget med sina tre döttrar. Men ett verkligt förnämt herrgårdsliv fördes det alltid på Hovgården under hennes tid, och det var ovillkorligen med en viss respekt folk närmade sig henne, och hon hade ett sätt att medvetet hålla människor på tre stegs avstånd från sig, när hon så ville. Hon var obetingat en dam av värld och förstod att som fin ståndsperson upprätthålla den nimbus av förnämhet, som omstrålade henne. Men å andra sidan levde hon och hennes döttrar ytterst enkelt i hemmet vad både kläder och nöjen beträffar, och dessutom var hon en ivrig sportsmänniska och red dagligen i många år långa turer på ej alltid så lätthanterliga hästar till stor oro för

döttrarna, ehuru även dessa hade sina ridhästar och för övrigt idkade mycket friluftsliv.

Hovgården var under den Reedtzska tiden alltid ytterst väl iordninghållen och det fanns aldrig något som fick förfalla eller försummas, när det gällde att hålla gården i det värdiga skick, som borde prägla en verklig herrgårds både exteriör och interiör.

Vart åttonde år förnyades kontrakten med arrendatorerna och det var alltid med en viss spänning man emotsåg utgången av dessa förhandlingar, som ofta kunde dra långt ut på tiden, då ändringar skulle ske med höjning eller sänkning av avgiften och villkoren i övrigt. Fru Reedtz visste vad hon ville och vek ej gärna från en gång intagen ståndpunkt. Hon bytte emellertid aldrig arrendatorer och herr Secher stannade som hennes arrendator, tills hon 1918 sålde alla gårdarna och lämnade Sverige för alltid. Fru Reedtz levde sedermera nästan ständigt på resor runt omkring i Europa och dog plötsligt under en sådan i Spanien och ligger begravnen i Granada.

Herr Söltoft slutade med sitt arrende på Palsgård år 1896 och flyttade till Skåne, där han inköpt egendomen Botillelund vid Stångby. Herr Söltoft var född 1835 på Tyrrestrup vid Horsens på Jylland, blev polyteknisk kandidat 1857 i Köpenhamn, praktiserade några år vid ett bryggeri i Helsingör samt vid Carlsbergs bryggeri i Köpenhamn. 1862 antogs han som ingenjör och teknisk ledare vid Kryolitbrotten vid Ivigtat på Grönland. Vid krigsutbrottet mellan Tyskland och Danmark 1864 återvände han emellertid för att delta i sitt lands försvar, men fick endast vara med en kortare tid, innan freden slöts. Han övertog nu fädernegården Tyrrestrup på arrende, där han verkade ett tiotal år. Han fick under denna tid som elev mottaga sin blivande husbonde Niels Juel v. Reedtz, vars utbildning han alltså fick leda. Någon gång i början av 1870-talet blev Reedtz myndig och övertog då sitt fideikommiss Palsgård, vilket han emellertid sålde 1877 till en tysk furste von Schönaich-Carolath för 1.500.000 kr., vilken summa delvis insattes som fideikommisskapital. Året därpå företog han så inköpet av Hovgården, som här förut beskrivits. Herr Söltofts insats vid mejeridriften på Palsgård blev mycket uppmärksammas på sin tid av ortens befolkning, ty tack vare hans goda förbindelser med en smörgrossistfirma i Köpenhamn lyckades han exportera smör till England. Herr Söltoft var en mycket beläst man och dessutom en synnerligen driftig och klok företagare. På Palsgård ägnade han sig uteslutande åt jordbruket, djuruppfödningen och sitt mejeri, vilket drevs mycket rationellt efter den tidens fordringar.

Då Hovgården och Palsgård täckdikades under 70-talet, ansåg förre ägaren Swartz detta vara ett stort misstag och endast skulle skada gårdarna. Han levde dock så länge att han kom till insikt om, att han i någon mån misstagit sig och yttrade till herr Söltoft: "Ja, det är bra, mycket bra, jag kunde inte gjort det bättre själv." De många nya danska metoderna iakttogos ofta till en början med stor misstro av ortsbefolkningen.

Efter att herr Söltoft lämnat sitt arrende på Palsgård övertog herr Secher densamma jämte Hovgården samt dessutom från 1908 även Ringstholm, varför han alltså under de sista 10 åren arrenderade hela godset, en arbetsbörda som många gånger kändes ganska tung, men också i gengäld kunde lämna rikligt utbyte under goda år. Herr Sechers driftiga ledning av detta stora jordbruk satte säkerligen egendomen i ett utmärkt skick, och själv fick han med åren anseende som en duglig och framgångsrik jordbrukare, och många äro de unga män, som under årens lopp utgått från den lantbruksskola, som han på eget initiativ och under egen regi utan offentliga bidrag bildade på Palsgård i och med övertagandet av denna gård. Skolan leddes av en lärare, som samtidigt var räkenskapsförare för alla tre gårdarna. Skolan var ettårig och meddelade eleverna praktisk utbildning hela året om samt dessutom teoretisk undervisning under vinterhalvåret med offentlig examen varje vår. Skolan nedlades i och med gårdens försäljning och arrendets upphörande 1918.

På alla gårdarna bestod besättningarna av låglandsdjur, vilka voro underkastade inregistrering och kontroll, och djurstammen ansågs på sin tid som ganska framstående som produktionsbesättning med alltid noggrant urval av stamtjurar. Spannmålsodlingen drevs med åren upp till mycket hög avkastning, och det hände ofta att årsresultatet lämnade en skörd av mellan 7.000 à 8.000 deciton spannmål. Sockerbetsodling bedrevs ej men däremot en omfattande rotfruktsodling för de stora djurbesättningarna, som utom c:a 300 nötkreatur bestod av c:a 200 à 300 svin och omkring 30 par arbetshästar samt vagns- och ridhästar.

Som den största gården inom Hovs socken intog Hovgården en dominerande ställning i församlingens liv och utveckling. Det intensiva arbetet på förbättringar och tillämpandet av nya och förbättrade arbetsmetoder, som kännetecknade driften på dessa gårdar, utgjorde ett föredöme, vilket satte en viss prägel även på andra gårdar inom socknen, vilka så småningom allt mer följde de exempel på förbättringar, som gingo i rätt riktning och visade sig lämna lön för mödan på den goda jord, som var ganska ensartad inom hela socknen.

Från början var naturen kring Hovgården rätt kal och ödslig och många luckor behövde fyllas i landskapet. Sålunda lät herr v. Reedtz plantera och utvidga det skogsparti, som var beläget mellan Tåkern och den egentliga gården, och anläggandet av trädgårdar på de trenne gårdarna gav med åren en levande och värdig ram åt det stora reformarbete, som nedlagts på godsets utveckling och modernisering.

Den korta tid herr v. Reedtz fick verka inom Hov gjorde kanske sitt till att han ej kom att sätta några spår efter sig i kommunens offentliga liv. Däremot blev det hans arrendator herr Secher, som fick vara kvar på gården i 40 år, som så mycket mer kom att deltaga i socknens arbeten och utveckling. Sålunda var han ledamot i så gott som alla styrelser och nämnder i församlingen och kommunalstämmans ordförande i ett tjugotal år. Alldeles särskilt intresserade han sig för kyrkan, skolan och fattigvården, och både barn och åldringar i kommunen visste, att de i patron på Hovsgården hade en god vän, till vilken de alltid med förtroende kunde vända sig med sina bekymmer. På sina dagliga ridturer omkring på gårdarna tittade han ofta in och hälsade på hos gamla Hovsbor, och med sitt glada och skämtsamma sätt förstod han att med åren skaffa sig en stor vänskara bland sockenborna.

Livet på Hovgården i det Secherska hemmet präglades av idogt arbete, varm religiositet och stor gästfrihet, och i synnerhet om somrarna var hemmet fyllt av danska släktingar och vänner, som med intresse togo del av förhållandena här uppe i norden, i mångt och mycket så olika vårt södra grannland.

Efter avslutat arrende lämnade herr Secher Hovgården och bosatte sig i Jönköping, där han inköpt en villa, varest han bodde till sin död 1932.

Det är givet, att sagan om Hovgården under dessa 40 år för den som nedskrivit dessa rader är omstrålat med ett alldeles särskilt skimmer, då man med ungdomens mottagliga sinne och kärleken till föräldrar och hem har följt gårdens öden med levande intresse och vaken blick för vad som där växte fram av värden och föredömen, vilka hägra som mål att en gång söka efterlikna.

Då man haft förmånen att genomleva en lycklig barn- och ungdom i en miljö som den på Hovgården under 1880- och 1890-talen, så förstår man Heidenstams ord, då han skriver: "Jag längtar marken, jag längtar stenarna, där barn jag lekt."

Haddorp pr Malmslätt 1 april 1942.

Th. Secher.

Några uppgifter från 1930 års folkräkning avseende kvarteret Grynet i Raus församling

Namn	född	inflyttad år, varifrån	inkomst	förmögenhet
Emilie Secher	1891	1918 från Hov i Östergötland	3 600	6 000
Elsa Ekholm	1900	1922 från Visby	3 100	
Malin von Bergen	1903	1927 från Kalmar	1 400	
Ingrid Råberg	1902	1924 från Kalmar	4 000	
Karin Roslund	1895	1923 från Brunnby	2 800	
Karl Öhrström	1888	född i Helsingborg	3 000	

Samtliga utom Karl Öhrström hade beteckningen 5 i kolumnen för utbildning, vilket betecknar högre specialutbildning utan avläggande av studentexamen. Öhrström hade beteckningen 3, vilket är småskola, folkskola.

Uppgifter om inkomst och förmögenhet kommer från deklarationen och inkomstskillnaderna behöver alltså inte återspegla fastställd lön utan kan vara resultat av till exempel skattemässiga dispositioner, extrainkomster eller ledighet under del av året.

Både Ingrid Råberg och Malin von Bergen kom från Kalmar, där det fanns lärarutbildning, och anställningen på skolhemmet var troligen deras första efter utbildningen.

Grynet			
Emilie Secher	Sholmens 2-476-30	91	Hov, Österg.
Emmy Debora Edvardsson	Sholmens 2-472-30	89	Hov, Österg.
Malin von Bergen	Sholmens 2-472-30	03	Ekholm, Hov.
Elsa Fredrika Ekholm	Folkhögskola 472-30	00	Stebas, Hov.
Astrid Matilda Ottolina Johansson	Folkhögskola 472-30	00	Landshöv. Hov.
Olga Henrietta Johansson	f.d. Högskola 472-30	80	Frillestad, Hov.
Lyda Bengtsson	Stadsföretag 472-30	10	Ekholm, Hov.
Ingrid Maria Råberg	Folkhögskola 472-30	02	Västervik, Hov.
Karin Roslund	Gymnasiet 472-30	95	Brunnby, Hov.
Bertha Linnia Bengtsson	Stadsföretag 472-30	02	Ekholm, Hov.
Astrid Signe Paulina Johansson	Folkhögskola 472-30	09	Hov, Österg.
Inger Matilda Johansson	Stadsföretag 472-30	12	Hov, Österg.
Karl Hjalmar Eriksson	Folkhögskola 472-30	88	Hov, Österg.
Astrid Matilda f. Fredell	Stadsföretag 472-30	92	Hov, Österg.
Astrid Maria	Stadsföretag 472-30	11	Hov, Österg.
Astrid Maria	Stadsföretag 472-30	17	Hov, Österg.
Astrid Maria	Stadsföretag 472-30	20	Hov, Österg.
Astrid Maria	Stadsföretag 472-30	24	Hov, Österg.
Astrid Maria	Stadsföretag 472-30	28	Hov, Österg.

Foto från 1937

Skolhemsskandalen 1950 i Helsingborgs Dagblad

- 23/1 Häftigt angrepp mot tvångsmatning på Vanförans skolhem i Helsingborg. Hänvisning till artikel i gårdagens Aftonbladet. Förnekande av Emilie Secher.
- 24/1 Nya artiklar med intervjuer av tidigare elever. Vanförestaltens VD, friherre och Major Axel Thott beklagar. Här citeras GHT och Expressen.
- 25/1 Insändare från föräldrar och f d elever till försvar för fröken Secher. Barnavårdschefen om psykologhjälp. Fler berättelser från f d elever.
- 26/1 Ytterligare insändare i ämnet. Ledarkommentar.
- 27/1 Notis: Inspektion i dag på skolhemmet.
- 28/1 Artikel om inspektionen. Bild på Emilie Secher och Vanförestaltens styrelseordförande Nils Sjödahl. Fler bilder inne i tidningen. Flera insändare
- 29/1 Föreståndarinnan på skolhemmet fick i går tjänstledighet. Insändare.
- 31/1 Artikel om bestraffningar. Citat av intervju med f d elev i en östgötatidning.
- 1/2 Vikarie utsedd på skolhemmet, syster Dagmar Nilsson.
- 6/2 Ledarcitat från svensk vanföretidskrift
- 12/2 Anklagelserna mot fröken Secher i stort bekräftade vid inspektionen.
- 20/2 Insändare.
- 23/2 Notis, fröken Emilie Secher har beviljats avsked, får pension efter antal tjänsteår. Tjänsten som föreståndarinna skall utlysas i vanlig ordning.

Efter att ha slutat på skolhemmet bosatte sig Emilie Secher i Södertälje tillsammans med lärarinnan för storskolan Elsa Ekholm, som lämnade sin tjänst i samband med fröken Sechers avsked.

Ur Sveriges dödbok:

Secher, Emilie Kirketerp
Karpstigen 25, 151 39 Södertälje
Död 27/5 1976.
Född 25/10 1891 i Hov (Östergötlands län)
Ogift kvinna.

Ekholm, Elsa Fredrika
Karpstigen 25, 151 39 Södertälje
Död 1/10 1991.
Född 19/4 1900 i Stehag (Malmöhus län)
Ogift kvinna.

Foto från 1949